

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U TUZLI
Broj: 03 0 U 018850 19 U
Tuzla, 05.08.2020. godine

Kantonalni sud u Tuzli, prilikom nejavnog rješavanja, sudija pojedinac Amira Ferizbegović, uz sudjelovanje zapisničara Edite Jakovljević, u upravnom sporu pokrenutom po tužbi tužioca „Bingo“ d.o.o. export-import Tuzla, Ulica Bosanska poljana b.b. Tuzla, zastupan po zakonskom zastupniku direktoru E.I., protiv rješenja tuženog Grad Tuzla – Drugostepeno upravno vijeće Tuzla, broj 1/3-02-03 od 21.01.2019. godine, u upravnoj stvari plaćanja naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta, dana 05.08.2020. godine, donijela je slijedeću:

P R E S U D U

Tužba se UVAŽAVA, pa se osporeno rješenje bliže opisano u uvodu presude, kao i prvostepeno rješenje Službe za komunalne poslove, izgradnju i poslove mjesnih zajednica Grada Tuzla broj 05-03/17-23-969-192 od 22.11.2018. godine, PONIŠTAVAJU.

O b r a z l o ž e n j e

Protiv osporenog akta bliže opisanog u uvodu presude, kao konačnog u upravnom postupku, tužilac je, dana 28.02.2019. godine, ovom sudu podnio dozvoljenu i blagovremeno tužbu za pokretanje upravnog spora.

Iz navoda tužbe slijedi da se osporeni akt, između ostalog, pobija zbog nepravilne primjene materijalnog prava iz razloga što su navedena rješenja donesena po osnovu odredaba Zakona o građevinskom zemljištu Federacije BiH („Službene novine FBiH“ br. 67/05), Odluke o određivanju gradskog i ostalog građevinskog zemljišta (“Službeni glasnik Općine Tuzla br. 2/10), Odluke o uslovima i načinu dodjele građevinskog zemljišta u državnom vlasništvu i Odluke o naknadi za korištenje gradskog i ostalog građevinskog zemljišta na osnovu kojih je tužilac obavezan na isplatu naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta koje je u vlasništvu tuženog, a ovo iz razloga što je dana 23.11.2018. godine u Službenim novinama Federacije BiH br. 94/18 objavljena presuda ustavnog suda Federacije BiH br. U-64/17 od 23.10.2018. godine, kojom je utvrđeno da odredbe člana 63. stav 1. u dijelu „i naknada za korištenje gradskog građevinskog zemljišta“, člana 63. stav 2. u dijelu „i naknada za korištenje gradskog građevinskog zemljišta“, člana 63. stav 3. u dijelu „i naknada za korištenje gradskog građevinskog zemljišta (rente)“, članova 73., 74. i 75. Zakona o građevinskom zemljištu Federacije BiH, nisu u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, gdje je Ustavni sud FBiH stajališta da propisivanje naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta nije opravdano, nije u javnom interesu, iz čega proizilazi da Odluka o određivanju gradskog i ostalog građevinskog, Odluka o uslovima i načinu dodjele građevinskog zemljišta u državnom vlasništvu i Odluka o naknadi za korištenje gradskog i ostalog građevinskog zemljišta su donesene na temelju neustavnih odredaba Zakona o građevinskom zemljištu FBiH. Isto tako, tužilac navodi da u Zakonu o građevinskom zemljištu FBiH nije usaglašen sa Zakonom o stvarnim pravima FBiH, pa zbog kolizije odredaba primjenjuju se odredbe važećeg Zakona o stvarnim pravima FBiH. Prema odredbama važećeg Zakona o stvarnim pravima FBiH tužilac ne može biti obavezan na

naknadu gradskog i ostalog građevinskog zemljišta u smislu odredaba člana 63. i 73. Zakona o građevinskom zemljištu.

Tužbom se predlaže da sud presudom poništi rješenje Drugostepenog upravnog vijeća Tuzla broj 1/3-02-03 od 21.01.2019. godine.

Tuženi je u odgovoru na tužbu predložio da se tužba odbije kao neosnovana.

Tužba je osnovana.

Nakon što je razmotrio tužbu, odgovor na tužbu i sve upravne spise, ovaj sud je ispitaio zakonitost osporenog rješenja u granicama zahtjeva i razloga iz tužbe, pa je, cijeneći zahtjev, navode i razloge istaknute u tužbi i odgovoru na tužbu, kao i sve odlučne činjenice, dokaze i podatke iz predmetnih upravnih spisa, odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Iz stanja u spisu slijedi da je osporenim aktom odbijena kao neosnovana žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Službe za komunalne poslove, izgradnju i poslove mjesnih zajednica Grada Tuzla broj 05-03/17-23-969-192 od 22.11.2018. godine.

Iz činjenica predmeta slijedi: da je prvostepeni organ, u postupku koji je prethodio donošenju prvostepenog rješenja, uvidom u evidenciju kojom raspolaže prvostepeni organ, a na osnovu tabelarnog pregleda parcela broj 05-03/17-23-969-192-1/18, koji čini sastavni dio predmetnog rješenja, u kojem su navedeni brojevi parcela, odnosno koje konkretno zemljište podliježe obavezi plaćanja naknade, odnosno koje konkretno zemljište se vodi kao izgrađeno ili otvoreni prostor, odnosno po zonama, utvrđeno je da je tužilac korisnik gradskog i ostalog građevinskog zemljišta u ukupnoj površini od 264.600,52 m², pa je na osnovu člana 63. stav 1. i člana 73. Zakona o građevinskom zemljištu Federacije BiH („Službene novine FBiH“ br. 67/05), odredaba člana 2. i člana 3. Odluke o određivanju gradskog i ostalog građevinskog zemljišta (“Službeni glasnik Općine Tuzla br. 2/10), odredaba člana 2. Odluke o utvrđivanju zona građevinskog zemljišta (“Službeni glasnik Općine Tuzla br. 14/15), odredaba članova 2., 5., 6., 8., 11., 13. i 14. i Odluke o naknadi za korištenje gradskog i ostalog građevinskog zemljišta (“Službeni glasnik Općine Tuzla br. 4/04 i 2/10), prvostepeni organ donio rješenje kojim se tužiocu utvrđuje obaveza plaćanja naknade za korištenje gradskog i ostalog građevinskog zemljišta za period od 01.10.2018. godine do 22.11.2018. godine za 264.600,52 m² korisne površine gradskog i ostalog građevinskog zemljišta u mjesečnom iznosu od 8.331,78 KM, odnosno za navedeni period u ukupnom iznosu od 14.441,96 KM, da je tužilac dužan uplatiti pomenuti iznos na račun Grada Tuzla, da je tužilac dužan prvostepenom organu prijaviti promjene koje utiču na utvrđivanje visine naknade u roku od 30 dana od dana nastanka iste i da ukoliko tužilac ne izmiri obavezu u gore navedenom iznosu i u predviđenom roku, Grad Tuzla će svoja potraživanja ostvariti pred nadležnim sudom.

Protiv prvostepenog akta tužilac je izjavio žalbu tuženom.

Odlučujući o žalbi tuženi je istu osporenim aktom odbio kao neosnovanu, nalazeći da je prvostepeno rješenje u svemu pravilno i zakonito.

Imajući u vidu izloženo, sud je ocijenio da je materijalno pravo u ovoj upravnoj stvari nepravilno primjenjeno.

Naime, zakonski pravni osnov za utvrđivanje predmetne naknade sadržan je u odredbama člana 63. stav 1., 2. i 3., te čl. 73., 74. i 75. Zakona o građevinskom zemljištu Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH" broj 25/03, 16/04 i 67/05), kojima je propisano:

Član 63.

Naknada za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište, naknada za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i naknada za korištenje gradskog građevinskog zemljišta utvrđuje se prema osnovama i mjerilima propisanim ovim zakonom i odlukom opštinskog vijeća.

Osnovi i mjerila za određivanje visine naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište na korištenje, naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta moraju biti razgraničeni i međusobno usklađeni.

Sredstva koja se ostvaruju iz naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište na korištenje, naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta (rente), koriste se za troškove naknade ranijim vlasnicima, za troškove uređenja zemljišta i troškove izrade prostorno-planske dokumentacije.

d) Naknada za korištenje gradskog građevinskog zemljišta

Član 73.

Odlukom opštinskog vijeća kojom se uvodi obaveza plaćanja naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta (renta) određuju se osnovi i mjerila na osnovu kojih se utvrđuje visina naknade u zavisnosti od pogodnosti koje određeno zemljište pruža korisniku: obima i stepena izgrađenosti i uređenosti i položaja zemljišta u naselju, opremljenosti zemljišta komunalnim građevinama i instalacijama, saobraćajne povezanosti, vrste i kapaciteta objekata za svakodnevno i periodično snabdijevanje, stepena pokrivenosti naselja objektima za zdravstvo, obrazovanje i kulturu i prirodnih uslova korištenja zemljišta.

Mjerilima na osnovu kojih se utvrđuje visina naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta može se to zemljište kategorisati različito, prema pogodnostima koje pruža i s obzirom na položaj u naseljenom mjestu i određenu namjenu korištenja (za stanovanje, za proizvodnju ili drugu privrednu djelatnost i kuće u kojima vlasnici stalno ne stanuju, nego ih povremeno koriste za odmor).

Odlukom iz stava 1. ovog člana određuju se i način i rokovi plaćanja naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta.

Rješenje o određivanju naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta donosi opštinski organ uprave nadležan za komunalne poslove, odnosno organizacija koju je opštinsko vijeće ovlastilo za obavljanje tih poslova.

U slučaju neplaćanja naknada za korištenje građevinskog zemljišta, svoja potraživanja opština ostvaruje u postupku pred nadležnim sudom.

Član 74.

Naknada za korištenje gradskog građevinskog zemljišta, određuje se u skladu sa odlukom iz člana 73. ovog zakona, prema jedinici površine zemljišta (m²), odnosno prema jedinici izgrađene korisne površine u iznosu od 0,01 %.

Član 75.

Obveznici naknade iz prethodnog člana su vlasnici ili nosioci prava raspolaganja na stambenom, poslovnom ili sličnom prostoru, odnosno fizička i druga pravna lica koja su korisnici gradskog građevinskog zemljišta.

Obveznik naknade utvrđuje se na osnovu podataka iz urbanističke ili građevinske dokumentacije, katastra nekretnina odnosno zemljišnih knjiga ili uviđaja na licu mjesta.

Vlasnik stana, odnosno nosilac stanarskog prava, kao i zakupac poslovnih prostorija ili neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta, dužan je da obvezniku iz stava 1. ovog člana, naknadi iznos naknade, koji nije sadržan u stanarini, odnosno zakupnini.

Vežano za zakonski pravni osnov za utvrđivanje predmetne naknade ovaj sud ističe da je Ustavni sud Federacije BiH, presudom broj U-64/17, od 23.10.2018. godine (objavljena u „Službenim novinama Federacije BiH“ broj 94, od 23.11.2018. godine), utvrdio da odredbe člana 63. stav 1. u dijelu koji glasi: "*i naknada za korištenje gradskog građevinskog zemljišta*", člana 63. stav 2. u dijelu koji glasi: "*i naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta*", člana 63. stav 3. u dijelu koji glasi: "*i naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta (rente)*", kao i odredbe čl. 73., 74. i 75. Zakona o građevinskom zemljištu Federacije Bosne i Hercegovine, nisu u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

U istoj presudi Ustavni sud je posebno istakao: da je od donošenja osporenog Zakona došlo do promjene pravnog režima na nekretninama, odnosno do transformacije vlasničko-pravnih odnosa u Federaciji Bosne i Hercegovine i pretvorbe društvenog vlasništva (prava korištenja, upravljanja ili raspolaganja) u privatno vlasništvo, tj. u pravo vlasništva, a koja pravna reforma se ogleda u donošenju Zakona o stvarnim pravima, kojim je, u članu 2., propisano da se pravo vlasništva i druga stvarna prava mogu protiv vlasnikove volje oduzeti ili ograničiti samo u javnom interesu i pod uslovima predviđenim zakonom u skladu sa principima međunarodnog prava; da je istim Zakonom određeno da će se propisi o građevinskom zemljištu usaglasiti sa odredbama ovog zakona u roku od tri mjeseca od dana početka primjene ovog Zakona, ali da u tom segmentu Zakon o građevinskom zemljištu nije pretrpio izmjene u smislu usklađivanja istog sa Zakonom o stvarnim pravima; da je Ustavni sud Federacije proveo test opravdanosti miješanja u pravo na imovinu u kontekstu Zakona o građevinskom zemljištu, koristeći opšte pravilo, koje je utvrđeno u jurisprudenciji Evropskog suda za ljudska prava, kojim pravilom je predviđeno da je miješanje u pravo na imovinu opravdano ukoliko zadovoljava određene kumulativno postavljene uslove, a prije svega: a) vladavine prava i zakonitosti, b) legitimnog cilja u opštem ili javnom interesu, c) pravedne ravnoteže između javnog interesa zajednice i zaštite imovinskih prava; da je, po tom opštem pravilu, u slučaju kada se radi o imovini, prije svega potrebno utvrditi da li se radi o imovini u smislu odredbe člana 1. Protokola broj 1. uz Evropsku konvenciju, i da, ukoliko se radi o takvoj imovini, treba utvrditi da li postoji miješanje u pravo na imovinu, o kojem obliku miješanja u pravo na imovinu se radi, da li je to miješanje provedeno u skladu sa principima vladavine prava i zakonitosti, da li je to miješanje imalo legitiman cilj u opštem ili javnom interesu, te da li postoji ravnoteža, odnosno odnos adekvatnosti i proporcionalnosti između javnog interesa i zaštite prava na imovinu; da je u konkretnom slučaju evidentno postojanje imovine u smislu člana 1. Protokola broj 1. uz Evropsku konvenciju, jer se naknada za korištenje gradskog građevinskog zemljišta (renta) plaća za korištenje gradskog građevinskog zemljišta koje je u privatnom i u državnom vlasništvu; da se u kontekstu transformacije vlasničko-pravnih odnosa i Zakona o stvarnim pravima, pravo korištenja ne može posmatrati kao poseban pravni režim na zemljištu, niti se isto može smatrati posebnim stvarnim pravom, već samo kao jedan od elemenata prava vlasništva, odnosno kao jedno od vlasničko-pravnih ovlaštenja, te da se, kao takvo, ne bi moglo smatrati osnovom za nastanak obaveze plaćanja sporne naknade; da je, analizirajući osporene odredbe Zakona u smislu člana 1. Protokola broj 1. Evropske konvencije, Ustavni sud zaključio, da se radi o jednom od oblika ograničavanja prava vlasništva, odnosno miješanja države u pravo na imovinu, koje se ogleda u nadziranju, odnosno kontroli korištenja imovine propisivanjem naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta (rente) kako na gradskom građevinskom zemljištu u privatnom vlasništvu, tako i na gradskom građevinskom zemljištu u državnom vlasništvu; da Ustav Federacije Bosne i Hercegovine garantuje pravo na imovinu, kao jedan od ustavno-pravnih principa, dok član 1. Protokola broj 1. Evropske konvencije propisuje da svako fizičko i pravno lice ima pravo na neometano uživanje imovine, te da je miješanje u pravo na imovinu dozvoljeno samo u javnom interesu, i pod

uslovima predviđenim u zakonu i opštim principima međunarodnog prava; da je u ovom predmetu zakonodavac propisao naknadu za korištenje gradskog građevinskog zemljišta, koju označava kao rentu, te ostavio pravo jedinicama lokalne samouprave da istu određuju i utvrđuju osnove i mjerila za naplaćivanje naknade, što su iste i učinile donošenjem odluka o građevinskom zemljištu kao provedbenim aktima predmetnog zakona, a da iz dokaza u spisu slijedi da su jedinice lokalne samouprave na različit način definisale pojam "rente" kao i kriterije i visinu naknade, čime je, čini se, uspostavljen sa ustavnog aspekta prava na jednakost pred zakonom, različit tretman fizičkih i pravnih lica, obzirom na mjesto izgradnje objekta; da je Ustavni sud ispitao da li je izvršeno miješanje proporcionalno, odnosno da li postoji fer balans između javnog interesa i zaštite prava na imovinu i zauzeo stav da u ovom ustavnosudskom predmetu zakonodavac ni u jednom trenutku nije dokazao postojanje opravdanog i legitimnog cilja za propisivanje sporne naknade, jer je ograničavanje stvarnih prava, u kontekstu prava vlasništva, moguće samo u javnom interesu i pod uslovima predviđenim u zakonu u skladu sa principima međunarodnog prava, te da Ustavni sud smatra da propisivanje sporne naknade nije opravdano i nije u javnom interesu, pogotovo imajući u vidu činjenicu da fizička i pravna lica prilikom dodjele gradskog građevinskog zemljišta plaćaju naknadu za dodjelu gradskog građevinskog zemljišta, nakon čega plaćaju naknade jedinicama lokalne samouprave prilikom izdavanja urbanističke saglasnosti, građevinske dozvole i upotrebne dozvole, te plaćaju različite vrste komunalnih naknada, s tim što je, i pored plaćanja svih naprijed navedenih naknada, prilikom prometa nekretnina, u slučaju gradskog građevinskog zemljišta propisana i zakonska obaveza plaćanja poreza na promet, čija visina prvenstveno zavisi od vrijednosti samog gradskog građevinskog zemljišta; da je na osnovu svega navedenog Ustavni sud zaključio da konkretno ograničavanje, odnosno miješanje u pravo na imovinu propisivanjem sporne naknade kao rente, koja se naplaćuje doživotno, narušava ravnotežu i fer balans između javnog interesa i zaštite prava na imovinu, i da miješanje u pravo na imovinu spornim zakonskim odredbama nije preduzeto sa legitimnim ciljem u javnom ili opštem interesu.

S obzirom da je predmetna Odluka zasnovana na odredbama člana 63. stav 1. Zakona o građevinskom zemljištu Federacije BiH, a da je Ustavni sud Federacije BiH, naprijed pomenutom presudom, utvrdio da su te i druge odredbe tog Zakona, koje konstituišu obavezu plaćanja predmetne naknade (čl. 73. – 75. tog Zakona), neustavne i da je istom presudom ocijenjeno da miješanje u pravo na imovinu spornim zakonskim odredbama nije preduzeto sa legitimnim ciljem, odnosno da nije u javnom ili opštem interesu, sud smatra da u konkretnom slučaju, zbog neustavnosti zakonskih odredaba kojima je ustanovljena obaveza plaćanja predmetne naknade, ne postoji valjan pravni osnov da se tužilac obaveže na plaćanje iste, te da bi, obavezivanjem tužioca na njeno plaćanje, moglo doći do povrede njegovog prava na imovinu, što predstavlja razlog za poništavanje osporenog i prvostepenog akta.

Sud je neosnovanim ocijenio navode tuženog koji se odnose na presudu Ustavnog suda FBiH broj: U-64/17 od 23.10.2018. godine, i vremenski početak njenog djelovanja.

Naime, tačno je da je odredbom člana 40. stav 1. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom FBiH („Službene novine FBiH“ broj 6/95, 37/03) propisano da se usvojeni ili predloženi zakon ili drugi propis organa federalne, kantonalne i općinske vlasti, za koji Ustavni sud utvrdi da nije u skladu sa Ustavom, neće primjenjivati od dana objavljivanja presude Ustavnog suda u „Službenim novinama FBiH“, odnosno da predloženi zakon ili drugi propis neće stupiti na snagu.

Međutim, sud smatra da je primjena tih odredaba Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, dozvoljena samo u slučaju kada primjena neustavnih zakona za posljedicu nema ili ne može imati povredu određenih novčanih, odnosno imovinskih ili drugih prava zaštićenih ustavom i/ili Evropskom konvencijom o

ljudskim pravima, jer u slučaju kada je primjena neustavnih zakona za posljedicu imala povredu prava zaštićenih ustavom i/ili Evropskom konvencijom o ljudskim pravima, tada takvo normativno rješenje, ne bi bilo pravično, jer bi u konkretnom slučaju rezultiralo povredom prava tužioca na imovinu, do koga bi došlo u slučaju primjene predmetnih neustavnih odredaba, kao i povredom prava tužioca na pravično suđenje iz člana 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima, jer bi se na konkretnu pravnu situaciju primjenile zakonske norme koje su od strane federalnog ustavnog suda već ocijenjene kao neustavne i neprimjenjive, odnosno kojima se po ocjeni tog ustavnog suda vrijeđa pravo stranaka na imovinu.

Ovo tim prije ako se ima u vidu da je odredbama člana II-1.,2. i člana 6. Ustava Bosne i Hercegovine, propisano:

Ljudska prava i osnovne slobode

1. Ljudska prava

Bosna i Hercegovina i oba entiteta će osigurati najviši nivo međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda. U tu svrhu postoji Komisija za ljudska prava za Bosnu i Hercegovinu, kao što je predviđeno u Aneksu 6 Opšteg okvirnog sporazuma.

2. Međunarodni standardi

Prava i slobode predviđeni u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima se direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini. Ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima.

6. Implementacija

Bosna i Hercegovina, i svi sudovi, ustanove, organi vlasti, te organi kojima posredno rukovode entiteti ili koji djeluju unutar entiteta podvrgnuti su, odnosno primjenjuju ljudska prava i osnovne slobode na koje je ukazano u stavu 2.

S druge strane, odredbama člana II-A-6. Ustava Federacije BiH propisano je:

Svi sudovi, organi uprave, institucije koje vrše javna ovlašćenja i drugi organi federalne vlasti primjenjivaće i poštovati prava i slobode predviđene u aktima navedenim u Aneksu.

Iz sadržaja citiranih odredaba oba Ustava jasno proizilazi da su ne samo sudovi, nego i organi uprave i druga tijela sa javnim ovlaštenjima dužni da, u postupcima koje vode, štite ljudska prava i osnovne slobode koja su zaštićena tim Ustavima i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima, jer se Evropska konvencija o ljudskim pravima i njeni protokoli direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini, i imaju prioritet nad svim ostalim zakonima, zbog čega, u pogledu ljudskih prava Evropska konvencija predstavlja najviši domaći materijalni i procesni zakon unutar Bosne i Hercegovine.

Ovakav zaključak proizilazi ne samo iz citiranih ustavnih odredaba nego i iz sadržaja odluke koju je Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, donio na sjednici održanoj 24.05.2013. godine, u predmetu broj AP-369/10.

U tački 34. te odluke Ustavni sud je posebno istakao:

34. Ustavni sud pri tome podsjeća da se, u smislu odredbe člana II/2. Ustava Bosne i Hercegovine, prava i slobode predviđeni u Evropskoj konvenciji i u njenim protokolima direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini, te da imaju prioritet nad svim ostalim zakonima. U konkretnom slučaju, prema mišljenju Ustavnog suda, redovni sudovi su propustili da primijene ustavne odredbe koje ukazuju na prioritet primjene Evropske konvencije i njenih protokola u odnosu na bilo koji drugi zakon. Dakle, redovni sudovi, prilikom odlučivanja o tužbenim zahtjevima, imaju ustavnu obavezu da primijene međunarodne standarde za zaštitu ljudskih prava i sloboda, što je u konkretnom slučaju izostalo.

Iz sadržaja citirane tačke navedene odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine jasno proizilazi da redovni sudovi, prilikom odlučivanja o tužbenim zahtjevima, imaju ustavnu obavezu da, u slučaju kada ocijene da postoji sukob između domaćeg zakonskog

ili podzakonskog akta sa Evropskom konvencijom i njenim protokolima, primijene Konvenciju, odnosno druge međunarodne standarde za zaštitu ljudskih prava i sloboda.

S obzirom na izloženo, sud je ocijenio da je suvišno ocjenjivati navode tužbe vezane za druge razloge zbog kojih se pobija osporeni akt, zbog čega je, na osnovu odredaba člana 12. tačka 2. i člana 36. stav 1., 2. i 3. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/05), riješio upravnu stvar na način opisan u izreci presude.

Z a p i s n i č a r:
Edita Jakovljević, s.r.

S u d i j a:
Amira Ferizbegović, s.r.

POUKA: Protiv ove presude nije dozvoljena žalba.

BOSNA I HERCEGOVINA
 FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
 VRHOVNI SUD
 FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
 Broj: 03 0 U 018850 20 Uvp
 Sarajevo, 08.09.2022. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Džafić Zlate, kao predsjednika vijeća, Jahjaefendić Jasmina i Milosavljević-Jančić Nevenke, kao članova vijeća, te Ramić Naide, kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja „Bingo“ d.o.o. export-import Tuzla, zastupanog po direktoru i zakonskom zastupniku E.I., protiv akta broj: 1/3-02-03 od 21.01.2019 godine, tuženog Drugostepeno upravno vijeće Grada Tuzla, zastupanog po Gradskom pravobranilaštvu Grada Tuzla, u upravnoj stvari naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta, odlučujući o zahtjevu Gradskog pravobranilaštva Grada Tuzla za vanredno preispitivanje sudske odluke protiv presude Kantonalnog suda u Tuzli broj: 03 0 U 018850 19 U od 05.08.2020. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 08.09.2022. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Tuzli, broj: 03 0 U 018850 19 U od 05.08.2020. godine, uvažena je tužba protiv osporenog rješenja tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, pa je navedeno osporeno rješenje, kao i prvostepeno rješenje Službe za komunalne poslove, izgradnju i poslove mjesnih zajednica Grada Tuzla, broj: 05-03/17-23-969-192 od 22.11.2018. godine, poništeno.

Protiv navedene presude tuženi je podnio zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke zbog povrede federalnog zakona, sa prijedlogom da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu ili da se prvostepena presuda preinači.

U zahtjevu se navodi da odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, broj: AP-369/10 od 23.10.2018. godine, nije primjenjiva u ovom predmetu, jer se navedenom odlukom odlučivalo o „pravu na pristup sudu za oba supružnika bez diskriminacije prema spolu“, te da bi zauzeti stav prvostepenog suda doveo do pravne nesigurnosti. Tačno je da je presudom Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: U-64/17 od 23.10.2018. godine, utvrđeno da dijelovi odredbe iz člana 63. stav 1., 2. i 3. Zakona o građevinskom zemljištu Federacije Bosne i Hercegovine, nisu u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Međutim, period za koji je tužitelj obavezan da plati naknadu za korištenje gradskog i ostalog građevinskog zemljišta je od 01.10.2018. do 22.11.2018. godine, odnosno period prije objavljivanja naprijed navedene presude Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine. Pozivajući se na odredbu iz člana 40. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, tuženi navodi da odluka Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine ima dejstvo ubuduće (ex nunc),

jer izrekom navedene presude nije odlučeno o pravnim učincima i posljedicama na donesene pravne akte, u skladu sa odredbom iz člana 40. stav 3. navedenog zakona, pa se navedena presuda na osnovu odredbe iz stava 1. istog člana primjenjuje od dana objavljivanja presude.

Tužitelj je dostavio odgovor na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke kojim predlaže da se isti odbije.

Nakon što je, u skladu s odredbom iz člana 45. Zakona o upravnim sporovima¹, ispitao zakonitost pobijane presude, u granicama zahtjeva i povreda propisa navedenih u zahtjevu, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude, iz sljedećih razloga:

Prema obrazloženju pobijane presude i stanju spisa predmeta, Služba za komunalne poslove, izgradnju i poslove mjesnih zajednica Grada Tuzla, je primjenom odredbi iz članova 63. stav 1. i 73. Zakona o građevinskom zemljištu Federacije Bosne i Hercegovine, članova 2. i 3. Odluke o određivanju gradskog i ostalog građevinskog zemljišta, člana 2. Odluke o utvrđivanju zona građevinskog zemljišta, te članova 2., 5., 6., 8., 11., 13. i 14. Odluke o naknadi za korištenje gradskog i ostalog građevinskog zemljišta, je rješenjem broj: 05-03-/17-23-969-192 od 22.11.2018. godine, utvrdila tužitelju obavezu plaćanja naknade za korištenje gradskog i ostalog građevinskog zemljišta za period od 01.10.2018. do 22.11.2018. godine, za 264.600,52 m² korisne površine gradskog i ostalog građevinskog zemljišta, u mjesečnom iznosu od 8.331,78 KM, odnosno za navedeni period u ukupnom iznosu ud 14.441,96 KM, koji iznos je stavom II dispozitiva navedenog rješenja tužitelj obavezan da uplati u roku od 15 dana od dana prijema tog rješenja. Protiv navedenog rješenja tužitelj je izjavio žalbu koja je osporenim rješenjem tuženog kao neosnovana odbijena.

Prvostepeni sud je pobijanom presudom, nakon uvažavanja tužbe, poništio osporeno i prvostepeno rješenje, zaključujući da ne postoji pravni osnov za utvrđivanje naknade za korištenje gradskog i ostalog građevinskog zemljišta, jer je presudom Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: U-64/17 od 23.10.2018. godine, utvrđeno da odredbe člana 63. stav 1. u dijelu koji glasi: „i naknada za korištenje gradskog građevinskog zemljišta“, člana 63. stav 2. u dijelu koji glasi: „i naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta“, člana 63. stav 3. u dijelu koji glasi: „i naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta (rente)“, čl. 73., 74. i 75. Zakona o građevinskom zemljištu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 67/05), nisu u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Prvostepeni sud je također zaključio da se ne može primijeniti odredba iz člana 40. stav 1. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, jer nema u vidu povredu novčanih, odnosno imovinskih ili drugih prava zaštićenih ustavom i/ili Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, pa bi u tom slučaju takvo normativno rješenje, bilo nepravično i rezultiralo bi povredom prava na imovinu.

Donošenjem pobijane presude prvostepeni sud nije povrijedio federalni zakon, zbog čega se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke ukazuje neosnovanim.

¹ Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 9/05

Presudom Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: U-64/17 od 23.10.2018. godine², utvrđeno je da odredbe člana 63. stav 1. u dijelu koji glasi: „i naknada za korištenje gradskog građevinskog zemljišta“, člana 63. stav 2. u dijelu koji glasi: „i naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta“, člana 63. stav 3. u dijelu koji glasi: „i naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta (rente)“, čl. 73., 74. i 75. Zakona o građevinskom zemljištu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 67/05), nisu u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

U konkretnom slučaju, prvostepeni organ je rješenje broj: 05-03-/17-23-969-192 od 22.11.2018. godine, zasnovao na primjeni odredbi iz članova 63. stav 1. i 73. Zakona o građevinskom zemljištu Federacije Bosne i Hercegovine, koje odredbe su, pored ostalih, naprijed navedenom presudom Ustavnog suda Federacije utvrđene kao neustavne.

Pri tome, pogrešno tuženi smatra da presuda Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine ima pravno dejstvo ubuduće (ex nunc).

Naime, Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine je, odlučujući po predočenom ustavnom pitanju ovog suda o pravnom dejstvu odluka Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine na sudske postupke koji su u toku, presudom broj: U-20/22 od 27.06.2022. godine³, odlučio da odluka Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine ima retroaktivno dejstvo na sudske postupke koji su u toku.

Dakle, prema naprijed navedenoj presudi Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine odluka Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine ima retroaktivno dejstvo na sudske postupke koji su u toku, a ne samo ukoliko je Ustavni sud u svojoj odluci takvo djelovanje utvrdio, kako to pogrešno smatra tuženi, te se u pogledu ostalih navoda tuženi upućuje na razloge Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine iznesene u presudi, broj: U-20/22 od 27.06.2022. godine.

Imajući u vidu naprijed navedeno ovaj sud je ocijenio da je zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke neosnovan, te je isti odbio primjenom odredbe člana 46. Zakona o upravnim sporovima.

Zapisničar
Ramić Naida, s.r.

Predsjednik vijeća
Džafić Zlata, s.r.

² Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 94/18

³ Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 54/22